

Sygn. akt IV CNP 70/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi uczestnika postępowania F. S.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Apelacyjnego
z dnia 9 września 2014 r., sygn. akt I ACa .../14,
w sprawie z wniosku T. S.
przy uczestnictwie F. S. i Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej
o uznanie orzeczenia sądu zagranicznego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 czerwca 2016 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Uczestnik F. S. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 9 września 2014 r., zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w R. z dnia 21 listopada 2013 r. w ten sposób, że uznał na terenie Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie Sądu Okręgowego w Q. Wschodni Okręg Jurysdykcyjny w mieście W., prowincji M., w Kanadzie wydane w dniu 27 lutego 1979 roku, co do którego Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 21 listopada 2013 r. oddalił wniosek T. S. Sąd Okręgowy odmówił uznania orzeczenia z powołaniem się na art. 1146 § 1 pkt 2 k.p.c., stanął bowiem na stanowisku, że sprawa należy do wyłącznej jurysdykcji sądu polskiego, ponieważ wnioskodawczyni T. S. w chwili doręczenia odpisu pozwu zamieszkiwała w Polsce. Sąd drugiej instancji stwierdził, że jurysdykcja sądów polskich nie była jurysdykcją wyłączną, skoro F. S. wystąpił o rozwód przed sądem w Kanadzie, gdzie mieszkał, spełnione były wymagania określone w art. 1147 § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2009 r., a przy tym nie zachodziły inne przesłanki negatywne przewidziane w art. 1146 § 1 k.p.c.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego skarżący wskazał - jako przepisy, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne - art. 1146 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 1103 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c. i wyjaśnił, że konsekwencją wydania tego postanowienia jest bezpośrednia szkoda materialna po jego stronie, polegająca na wyłączeniu go z kręgu spadkobierców ustawowych dziedziczących po T. S., zmarłej w dniu 3 listopada 2014 r. Wielkość poniesionej szkody skarżący określił na 100 000 zł. We wnioskach domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi na skargę Prokurator Apelacyjny wniósł o wydanie postanowienia o odrzuceniu tej skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., względnie o wydanie postanowienia odmawiającego jej przyjęcia do rozpoznania, zaś w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania wniósł o oddalenie przedmiotowej skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wymagania formalne, jakie musi spełniać skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem wyznacza art. 424⁵ k.p.c. Każde z sześciu wymagań przewidzianych w § 1 tego przepisu jest indywidualne i niezależne, każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i wypełnione treścią. Brak choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym do usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., V CNP 56/14, LEX nr 1682217).

Skarga, która wniósł uczestnik nie spełnia wymagań formalnych przewidzianych w art. 424⁵ § 1 pkt 1, 2, 4 i 5 k.p.c., które odnoszą się do obowiązku przytoczenia podstaw skargi oraz ich uzasadnienia, obowiązku uprawdopodobnienia szkody poniesionej na skutek wydania orzeczenia oraz obowiązku wykazania, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje środek prawny, za pomocą którego mogłoby nastąpić jego wzruszenie. Skarżący ograniczył się do wskazania zaskarżonego orzeczenia, nie oznaczył już jednak, czy zaskarża je w całości czy w części (jakkolwiek przedmiot postanowienia przemawia za możliwością zaskarżenia tego orzeczenia tylko w całości, stosowne stwierdzenie powinno się znaleźć w skardze z uwagi na nieróżnicujący spraw wymóg ustawy zawarty w art. 424⁵ § 1 pkt 1 k.p.c.), wobec czego naruszył art. 424⁵ § 1 pkt 1 k.p.c. Nie przytoczył podstaw skargi ani ich uzasadnienia, ponieważ zawarte w skardze stwierdzenie, że zaskarżone orzeczenie jest niezgodne z art. 1146 § 1 pkt 2 k.p.c. nie może być potraktowane inaczej, jak tylko jako wypełnienie wymagania z art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c., to znaczy stanowi wskazanie z jakim przepisem jego zdaniem zaskarżone orzeczenie jest niezgodne. Mimo określenia szkody, którą uczestnik uznaje za skutek wydania kwestionowanego postanowienia, nie został wypełniony obowiązek uprawdopodobnienia jej powstania. Zgodnie z przyjętą w orzecznictwie wykładnią art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący nie może ograniczyć się do oświadczenia, że szkoda taka powstała lecz musi uwiarygodnić jej rzeczywiste wystąpienie i związek między zaskarżonym orzeczeniem a spowodowanymi jego wydaniem stratami, a także wskazać dowody lub co najmniej ich surogaty, uwiarygodniające twierdzenie o wyrządzeniu szkody (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2015 r., II CNP 15/15,

LEX nr 1781847). Skarżący nie powołał żadnych środków mających potwierdzić jego twierdzenia o poniesieniu szkody pozostającej w związku z wydaniem postanowienia przez Sąd Apelacyjny. Nie został też wypełniony obowiązek z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., skarga nie zawiera bowiem analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Tymczasem powołany przepis obliguje do wykazania, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje środek prawny, za pomocą którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia, a więc do przedstawienia przyczyn, dla których nie można zastosować innych niż wniesiona skarga środków prawnych przewidzianych do kontroli prawidłowości orzeczenia. Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r., V CNP 11/15, LEX nr 1784528).

Z tych względów skarga wniesiona przez skarżącego nie spełnia konstrukcyjnych wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 2, 4 i 5 k.p.c., co uzasadnia jej odrzucenie na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

kc

db